

กลยุทธ์การทำงานทำในยุคไทยแลนด์ ๔.๐

ผศ.ปรีชา บุญทวี

อาจารย์ประจำ วิทยาลัยสงฆ์นครพนม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทนำ

ความหวังอันยิ่งใหญ่ และเป้าหมายสูงสุดของผู้จบการศึกษาคือการมีงานทำ อันจะเป็นความมั่นคงที่จะดำเนินชีวิตก้าวไปข้างหน้าทั้งของตัวเองและครอบครัวในทางกลับกันก็ไม่มี ความหืดหูดุเดือดมากไปกว่าการเรียนจบแล้วตกงาน และจะเป็นความกังวลที่แฝงไปด้วยความเครียดว่าจบแล้วจะไปทำอะไร อาจจะยิ่งใหญ่กว่าการเรียนเสียอีก

การเตรียมตัวเพื่อการหางานทำนับว่าเป็นช่วงชีวิตที่สำคัญของบัณฑิตใหม่ ยิ่งในสมัยปัจจุบันด้วยแล้ว จำนวนบัณฑิตที่จบมีมากกว่าตำแหน่งงาน ในปีหนึ่ง ๆ มีบัณฑิตจบใหม่ประมาณสามแสนกว่าคนและมากกว่าครึ่งหนึ่งในจำนวนที่จบออกมาต้องพบกับวิกฤติ “**บัณฑิตตกงาน**” กอปรกับสภาพทางเศรษฐกิจที่อ่อนแอจนคลอนแคลน อีกทั้งประเทศไทยจะเข้าสู่ยุค ๔.๐ มีการปฏิวัติระบบอุตสาหกรรม นำเอาปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) หรือ เอไอ (AI)^๑ เข้ามาทดแทนแรงงานในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy)^๒ ซึ่งจะทำให้การหางานทำยิ่งยากขึ้นเป็นทวีคูณ

การจบการศึกษาก็ถือว่า เป็นการเตรียมความพร้อมระดับหนึ่ง แต่อย่าลืมว่า คู่แข่งขันเขาก็จบการศึกษาเหมือนกัน ก็ไม่ได้มีความแตกต่างเพราะล้วนแต่มีศักดิ์และสิทธิ์ในปริญญาบัตรนั้น ๆ เท่า ๆ กัน แต่สิ่งที่แตกต่างคือการเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่การทำงาน ที่ต้องอาศัยความสามารถที่หลากหลาย และทักษะด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะ ด้านภาษา การสื่อสาร มนุษย์สัมพันธ์ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และอื่น ๆ ที่จำเป็นในการทำงาน จึงจะถือว่าเป็นความได้เปรียบคู่แข่งขันที่จะได้รับการคัดสรร คัดเลือกจากเจ้าของสถานประกอบการ หรือหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ

^๑ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) หรือ เอไอ (AI) หมายถึงความฉลาดเทียมที่สร้างขึ้นให้กับสิ่งที่ไม่มีชีวิต ปัญญาประดิษฐ์เป็นสาขาหนึ่งในด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ และวิศวกรรมเป็นหลัก แต่ยังรวมถึงศาสตร์ในด้านอื่น ๆ อย่างจิตวิทยา ปรัชญา หรือชีววิทยา ซึ่งสาขาปัญญาประดิษฐ์เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการการคิด การกระทำ การให้เหตุผล การปรับตัว หรือการอนุมาน และการทำงานของสมอง แม้ว่าตั้งเดิมนั้นเป็นสาขาหลักในวิทยาการคอมพิวเตอร์ แต่แนวคิดหลาย ๆ อย่างในศาสตร์นี้ได้มาจากการปรับปรุงเพิ่มเติมจากศาสตร์อื่น ๆ *

^๒ Digital Economy คือ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตมวลรวมของประเทศให้ทันกับโลกในยุคปัจจุบัน ตั้งแต่ Knowledge Economy หรือ เศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้ และ Creative Economy ที่วางเป้าหมายในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ให้กับสินค้าและบริการผ่านทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์*

กลยุทธ์การเตรียมความพร้อมในการการทำงานทำยุคไทยแลนด์ ๔.๐

ในการสมัครงานเปรียบเหมือนกับการไปเสนอขายสินค้าซึ่งจำเป็นจะต้องเตรียมสินค้าคือตัวเรา ให้ดีเรียกว่า ตั้งแต่แพ็คเกจจิ้ง ไปจนถึงคุณภาพของสินค้าเลยทีเดียว เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ที่ต้องการบริโภคสินค้า กล่าวในที่นี้คือสถานประกอบการหรือส่วนงานที่ต้องการรับเราเข้าทำงาน

การเตรียมความพร้อมก่อนสมัครงานเป็นสิ่งจำเป็น จะต้องเริ่มตั้งแต่ก่อนจบการศึกษา ซึ่งในแต่ละปี แต่ละสถาบันจะมีผู้จบการศึกษาทั่วประเทศ รวมกันแล้วประมาณแสน ๆ คน และรวมกับผู้ที่ตกค้างจากปีก่อน ๆ ที่ยังไม่ได้งานทำมีอีกมาก และความเชื่อว่าเรียนเก่งหรือเรียนดีแล้วจะหางานง่ายขึ้นอาจไม่เป็นจริงเสมอไป

ในยุคปัจจุบันการรับคนเข้าทำงานในทุกวันนี้จะพิจารณา สิ่งอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น บุคลิกภาพ ความคล่องตัว ความอดทน ความเป็นคนมีปฏิภาณ ไหวพริบ เป็นต้น การเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในการการทำงานหรือสมัครงาน จึงเป็นการเตรียมความพร้อมที่ดี และควรกระทำ เข้าทำนองที่ว่า “ฟอร์มดี มีชัยไปกว่าครึ่ง”

การไปทำงานทำหรือการไปสมัครงานเปรียบเสมือนกับเราเป็นเซลล์แมน หรือเซลล์ลูว์แมน ที่จำเป็นจะต้องเตรียมความพร้อมในการสมัครงาน โดยเราจำเป็นจะต้องมีเทคนิค วิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้ซื้อสินค้า (นายจ้าง) พร้อมที่อยากจะได้สินค้า (ตัวเราเอง) เอาไว้ ถ้าเราทำได้ โอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการการทำงานทำมีมาก

ดังนั้น ถ้าหากบัณฑิตใหม่ ไม่ต้องการตกอยู่ในสถานการณ์ว่า “ตกงาน” และได้รับเลือกเข้าทำงาน เราควรเตรียมความพร้อม ดังนี้^{๓)}

๑. การสร้างอัตลักษณ์ของตัวเอง

การสร้างอัตลักษณ์ของตัวเอง (Branding) คือการรู้จักตนเองนั่นเอง เพราะการทำงานคือการ “เสนอขายสินค้าหรือตนเองชนิดหนึ่ง” เป็นการเสนอขายความรู้ ความสามารถของตัวเองให้แก่บริษัท หรือองค์กรใด องค์กรหนึ่ง ใครขายเก่งหรือมีศิลปะในการขาย สามารถทำให้ผู้ซื้อเกิดความรู้อยากได้ “สินค้า” ชนิดนี้ก็จะได้รับการคัดสรรเข้าทำงาน

แต่การที่จะขายสินค้าอะไรได้นั้น เราจำเป็นจะต้องรู้คุณภาพสินค้าเสียก่อน หรือการสร้างจุดขายของสินค้า (Selling Point) เราจึงจะขายให้ใครเขาได้ ถ้าเราไม่รู้แม้กระทั่งสินค้านั้นมีคุณภาพอย่างไร มีจุดเด่นอะไร เชี่ยวชาญชำนาญประการใด นำไปใช้แล้วได้ประโยชน์อะไร ใครเขาจะมาซื้อ (นายจ้าง)

^{๓)} ejobonline.com, New Opportunity, การเตรียมความพร้อมในการสมัครงาน, [ออนไลน์], (แหล่งที่มา): <http://www.ejobonline.com/article/howtoreadytoapplyjob.php> [๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐].

ดังนั้น การสมัครงานก็เช่นกัน ถ้าเราไม่รู้แม้กระทั่งว่าในตัวเรามีจุดเด่น ความรู้ ความสามารถ ฯลฯ หรือเก่งทางด้านไหน และเราจะไปโน้มน้าว ให้คนอื่นเขามาชื่นชม และต้องการได้อย่างไร จะต้องมีการเตรียมตัวที่ดี หากเราเตรียมตัวดีก็ถือว่ามีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่า ดังนั้น จึงขอเสนอแนวทางในการสร้างอัตลักษณ์ของตัวเอง (Branding) ไว้พอเป็นสังเขป ดังนี้^๔

๑) การค้นหาทักษะ (Skills)

เป็นความสามารถที่ต้องมีและเป็นรากฐานในการทำงานทุกชนิด ไม่มีงานชนิดไหนที่ไม่ต้องใช้ทักษะ โดยทักษะ จะแบ่งได้เป็น ๓ แบบ คือ

๑. ทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ เช่น ทักษะในการขับรถ ทักษะด้าน soft skill สำคัญมากสำหรับบัณฑิตใหม่ เช่น การสื่อสารภาษาอังกฤษ การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ การแก้ปัญหาทำงานเป็นทีม เหล่านี้เป็นทักษะที่บัณฑิตควรฝึกฝนตนเองได้ตลอดสี่ปีในมหาวิทยาลัยจากกระบวนการเรียนการสอนแนวใหม่ และอาจจะเป็นทักษะที่ตลาดต้องการมากกว่า hard skill ในสายงานอาชีพนั้นๆ ด้วยซ้ำไป^๕ การเปิดใจพร้อมรองรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ไม่ทำตนเป็นคน “น้ำเต็มแก้ว”

๒. ทักษะที่ติดตัวเรามาและสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ เช่น การวาดรูป ร้องเพลง หมั่นสร้างทักษะการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในการทำงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงมากกว่าการเรียนรู้จากความเพ้อฝัน

๓. ทักษะที่ได้จากสิ่งแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นบ้าน ที่ทำงาน มหาวิทยาลัย เช่น ทักษะการเข้ากลุ่มเพื่อน ทักษะการเป็นผู้นำ ซึ่งทักษะเหล่านี้สามารถสร้างสมได้จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยในช่วงระยะเวลาการเป็นนิสิต เพราะการเรียน จะช่วยเสริมทักษะทางปัญญา ส่วนกิจกรรมจะช่วยเสริมทักษะการทำงานและการแก้ปัญหา

โดยธรรมชาติแล้วทุกองค์กรไม่ว่าองค์กรของรัฐบาลหรือเอกชน นอกจากมาร่วมทำงานแล้วยังต้องการแสวงหาบุคลากรที่มาร่วมเสริมหนุนในการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร (Organizational Image) ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากในยุคปัจจุบัน ดังนั้นนอกจากเราจะมีทักษะทางปัญหาแล้ว ควรมีทักษะด้านการปฏิบัติงาน สังคมและมนุษยสัมพันธ์ ด้านการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็น ด้านภาษาและการสื่อสาร ด้านการใช้ตัวเลข และด้านการปรับตัวและอารมณ์อีกด้วย^๖

^๔ AEC Job listing, By AEC Enlist, การเตรียมความพร้อมในการ สมัครงาน, [ออนไลน์], (แหล่งที่มา) : <https://www.aecjoblisting.com/advice> [๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐].

^๕ ชีร์ศักดิ์ สงวนมานะศักดิ์ ผู้จัดการแผนกสรรหาและว่าจ้าง บริษัท เวสเทิร์นดิจิทัล (ประเทศไทย) จำกัด หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, มหาวิทยาลัยยุคใหม่ต้องปั้นคนให้ทันโลก [ออนไลน์], (แหล่งที่มา) : <https://www.thairath.co.th/content/1143425> [๕ ธันวาคม ๒๕๖๐].

^๖ งานวิจัย คณิตศาสตร์ ศ.ดร., “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนองตอบความต้องการขององค์กร”, วารสาร มจร.สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๙) : ๓๘๗ – ๓๘๘.

๒) การสำรวจจุดเด่นของตนเอง (Personalities)

จุดเด่นของเราก็มีผลต่อการหางานมากพอๆ กับทักษะ จุดเด่นนี้เป็นลักษณะทางบุคลิกภาพที่ทุกคนมี งานทุกชนิดต้องการคนที่มีบุคลิกบางอย่างที่เด่น เป็นเฉพาะ เช่น งานประชาสัมพันธ์ ควรมีบุคลิกภาพที่เข้ากับคนง่าย รู้จักจัดการเกี่ยวกับคน หรือพนักงานบัญชี ก็ควรมีบุคลิกภาพที่ละเอียดรอบคอบ เป็นต้น แต่สำหรับบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยนั้น มีลักษณะจุดเด่นพิเศษที่อยู่ในตัวเองคือความเป็นคนสุขุมคัมภีรภาพ มีความมั่นคงทางอารมณ์ ที่ทนต่อสภาวะบีบคั้นทางสังคมต่าง ๆ แต่ต้องระมัดระวังหากใช้ไม่ถูกกาลเทศะอาจทำให้กลับกลายเป็นความเฉื่อยไปจนกลายเป็นจุดด้อยได้

๓) สำรวจความสำเร็จผลทั่วไป (Accomplishment)

ความสำเร็จผลนี้คือ เป็นความรู้สึกระทับใจความสำเร็จไม่ว่าจะเกิดจากสาเหตุใด ๆ ก็ตาม โดยให้นึกถึงสิ่งที่เราทำแล้วประสบความสำเร็จ และประทับใจกับสัมฤทธิ์ผลเหล่านั้นมาสัก ๔ - ๕ เรื่อง และเหตุการณ์เหล่านั้นเป็นผลสัมฤทธิ์ของเราเองหรือขณะที่มีงานที่มีส่วนร่วมกับเรา และนำมาเขียนเป็นผลสรุป เก็บไว้เป็นข้อมูลไว้เป็นองค์ประกอบในการสมัครงานหรือไว้ยกตัวอย่างประกอบคำให้สัมภาษณ์ได้

๒. การติดตามข่าวสารการรับสมัครงานอย่างใกล้ชิด (Job Advertisement)

สิ่งที่คนหางานจะต้องตระหนักก่อนสิ่งอื่นใดก็คือ จะต้องมีความกระตือรือร้นขวนขวายหาข่าวสารด้วยความสนใจอย่างจริงจัง เพราะช่วงเวลา ของการโฆษณารับสมัครงานของแต่ละองค์กรล้วนมีระยะเวลาจำกัด บางองค์กรก็จะระบุนวันหมดเขตรับสมัครเอาไว้ ทำให้เมื่อวันเวลาผ่านไปโอกาสในการสมัครงานแล้วได้รับการคัดเลือกไปสัมภาษณ์ย่อมน้อยลงด้วย เนื่องจากในแต่ละปีมีบัณฑิตจบใหม่จากสถานศึกษาที่ผลิตออกมาอย่างไม่ขาดสาย ด้วยเหตุนี้ เราจึงต้องขวนขวายที่จะหาข้อมูลข่าวสารการรับสมัครงานให้มากที่สุด

เมื่อทราบข่าวสารการรับสมัครงานและคุณสมบัติครบถ้วนที่จะสมัครได้ รวมทั้งเราพอใจที่จะทำงานในตำแหน่งนั้น ๆ ก็ควรจะสมัครให้เร็วที่สุด เท่าที่จะทำได้ ไม่มีเหตุผลอะไรที่ต้องรีรอ โดยเตรียมความพร้อมในเรื่องเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการสมัครงานตามที่ระบุไว้ เพราะองค์กรที่รับสมัครงานจะเห็นความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่น และความต้องการทำงานอย่างชัดเจน ส่งผลให้ผู้รับสมัครพึงพอใจที่คุณให้ความสนใจกับองค์กรนั้นมากกว่าผู้สมัครรายอื่น ๆ

การส่งใบสมัคร ควรดำเนินการตั้งแต่เนิ่น ๆ ทำให้เรามีข้อได้เปรียบกว่าคนอื่นในกรณีที่ส่งใบสมัครไปทางไปรษณีย์แล้วเกิดความล่าช้าก็อาจเป็นไปได้ว่า ใบสมัครงานหรือจดหมาย สมัครงาน อาจไปถึงที่หมายภายหลังหมดเขตรับสมัครงาน โอกาสที่เราจะได้งานก็จะลดลงตามไปด้วย

ในเรื่องการสมัครงานนั้น แนะนำว่า คนเรากล้าทำงานออฟฟิศเราจะต้องใช้เวลาทำงานอยู่ในสำนักงานถึงวันละ ๗ - ๘ ชั่วโมง เพราะฉะนั้น คุณก็ควรจะสมัครงานด้วยจดหมาย สมัครงาน หรือกรอกแบบฟอร์มการสมัครงานและส่งใบสมัครงานให้ได้อย่างน้อยชั่วโมงละ ๑ ราย หรือวัน ละ ๗ - ๘ ราย ในตำแหน่งงานที่คุณมีคุณสมบัติ ครบถ้วน และมั่นใจว่าเราพอใจจะทำงานในตำแหน่งนั้นๆ ถ้าคุณได้รับการคัดเลือก

ถ้าทำแบบนี้ได้ โอกาสที่จะได้งานของเราย่อมมีสูงกว่าคนที่สมัครงานนาน ๆ ครั้งหนึ่ง แล้วก็ค่อยอยู่เฉยๆ จนกว่าจะรู้ว่าไม่มีหวังเสียแล้ว จึงค่อยลุกขึ้น แสวงหาข่าวสารรับสมัครงาน แล้วก็เริ่มหาหลักฐานใหม่ ส่งใบสมัครหรือจดหมายสมัครงานไปอีกครั้งแล้วก็รอคอยการเรียกไปสัมภาษณ์ จะต้องไม่ลืมว่า คู่แข่งของเรามีมากขึ้นทุกและอย่าลืมนึกว่าคู่แข่งชั้นของเราจำนวนมากที่มีคุณสมบัติทุกอย่างเหมือนหรืออาจจะดีกว่าที่เราติดตาม เอกสารหลักฐานด้วยกันทั้งนั้น

ดังนั้น ในระหว่างที่กำลังหางานทำ เราจึงควรมีเอกสารที่ใช้สำหรับการสมัครงานไว้ให้พร้อมและทำสำเนาเอาไว้หลายชุดจะได้ไม่ต้องเสียเวลาหาหลักฐาน ถ้าใครขยันแสวงหาแหล่งรับสมัครงานได้มากกว่าคนอื่น ๆ เอาแค่ขยันสมัครงานได้วันละ ๔ - ๕ แห่งเท่านั้น โอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการหางานทำก็มีมากยิ่งขึ้น

๓. การแสวงหา และการเสนอตัวต่อแหล่งงานหรือสถานประกอบการ (Job Hunting)

โดยทั่ว ๆ ไป หนทางที่จะเริ่มมองหาแหล่งงานได้นั้นมีหลายวิธี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจุดที่สื่อมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงนี้ไม่ใช่เรื่องยากเลย ที่จะหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์กรที่เปิดรับสมัครงาน ซึ่งเราอาจจะเลือกดูได้จากแหล่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ

๑) สื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์ทั้งรายวันและรายสัปดาห์ เป็นสื่อที่คนต้องการหางานทำมักจะมองหาเป็นอันดับแรกโดยสื่อดังกล่าวอาจจะมาในรูปแบบของนิตยสาร รายสัปดาห์ที่ลงข่าวสารเกี่ยวกับการรับสมัครงานโดยเฉพาะ เช่น นิตยสารงานวันนี้ Smart Job หางานหาง่าย หรือมาในรูปแบบของหนังสือพิมพ์ที่ลงโฆษณา รับสมัครงานโดยเฉพาะ เช่น หนังสือพิมพ์แหล่งงาน งานทั่วไทย นอกจากนี้ยังมีในรูปแบบของ Section Classified ที่แทรกอยู่ในหนังสือพิมพ์รายวัน เช่น โลกวันนี้, The Nation, Bangkok Post เป็นต้น โดยสื่อเหล่านี้จะมีข่าวสารเกี่ยวกับการ เปิดรับสมัครงานใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งนอกจากโฆษณา รับสมัครงานแล้ว ยังมีบทความต่างๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวข้องกับการสมัครงานที่น่าสนใจอีกด้วย

๒) สื่ออินเทอร์เน็ต

ในโลกยุคปัจจุบัน สื่ออินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการทำงาน โดยผู้สมัครงานสามารถเข้าไปค้นหาตำแหน่งงานที่ ต้องการได้ จากเว็บไซต์หางานต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมาย นอกจากจะได้ปริมาณตำแหน่งงานที่มากแล้ว เว็บไซต์เหล่านี้ยังให้ประโยชน์ในเรื่องอื่น ๆ อีก เช่น มีบทความเกี่ยวกับเทคนิคการสมัครงาน มีคำแนะนำเกี่ยวกับการเขียนใบสมัคร และ Resume แถมยังส่งใบสมัคร และ Resume ไปให้กับองค์กรทางอีเมลได้ทันทีอีกด้วย ด้วย นับว่าเป็นวิธีการที่สะดวกและได้ผลดีไม่แพ้วิธีการอื่นเลย แต่ก็มีข้อเสียอยู่บ้างว่าในประเทศไทยนั้น สื่ออินเทอร์เน็ตยังไม่ใช่อีเมลที่ใช้อย่างแพร่หลาย

การสมัครงานทางเว็บไซต์นั้นจึงมีข้อจำกัดที่ว่าข้อมูลของเราอาจไปไม่ถึงผู้รับสมัคร เพราะบางบริษัทแม้ว่าจะลงรับสมัครทางอินเทอร์เน็ต แต่อาจจะไม่ได้นำข้อมูลของผู้ที่สมัครงานทางอินเทอร์เน็ตมาพิจารณา หรือบางครั้งก็มีความผิดพลาดทางเทคนิค ทำให้ใบสมัครของเราไม่สามารถส่งไปถึงผู้รับปลายทางได้

แต่อย่างไรก็ดี สื่ออินเทอร์เน็ตก็ถือเป็นสิ่งที่มีคุณประโยชน์อย่างมากในยุคปัจจุบัน จึงได้รวบรวมเว็บไซต์เหล่านั้นไว้ให้บัณฑิตใหม่เพื่อเป็นอีกช่องทาง ในการสืบค้นเพื่อการสมัครงาน โดยมี website เกี่ยวกับการสมัครงาน ดังนี้

http://www.doe.go.th/choice.asp	http://www.ejobeasy.com
http://www.jobdb.com	http://www.jobant.com
http://www.jobaa.com	http://www.jobbees.com
http://www.jobbyyou.com	http://www.joblucky.com
http://www.jobpub.com	http://www.jobs.thailtd.com
http://www.jobtopgun.com	http://www.jobtoyou/job2you
http://www.rubjob.com	http://www.superresume.com
http://www.thaiejob.com	http://www.thaipartime.com

เว็บไซต์เหล่านี้อาจมีข้อแตกต่างกันบ้างในเนื้อหาสาระ แต่โดยภาพรวมแล้วทุกเว็บไซต์ล้วนแต่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ เป็นสื่อกลางในการนำเสนอตำแหน่งงานให้กับผู้ที่สนใจสมัครงานและโดยมากจะสอดแทรกสาระน่ารู้เกี่ยวกับการสมัครงานเอาไว้ด้วย และบางเว็บไซต์ก็สามารถส่งใบสมัคร และประวัติย่อตรงไปยังบริษัทที่เปิดรับสมัครงานได้เลย ซึ่งนับว่าเป็นสื่อที่สร้างความสะดวกให้กับชีวิตในยุคที่มีความรีบเร่งอย่างในปัจจุบันได้เป็นอย่างมาก

๓) ติดต่อผ่านทางสำนักงานจัดหางาน ซึ่งมีวิธีการสมัครงานทั้ง ๒ แบบ คือ

- แบบตั้งรับอยู่ที่สำนักงาน โดยมีตำแหน่งงานว่างไว้ให้ดู หรือลงทะเบียนไว้ พร้อมทั้งมีนายจ้างมาขอคัดรายชื่อ และเรียกตัวสัมภาษณ์ในภายหลัง

- แบบเชิงรุกนอกสถานที่ โดยมีการจัด “วันนัดพบแรงงาน” ซึ่งข้อดีของการจัดวันนัดพบแรงงาน คือ เราสามารถยื่นใบสมัครได้กับนายจ้างโดยตรงและมีการสัมภาษณ์พูดคุย ศึกษาบุคลิกภาพและความสามารถของเราอย่างทันที่ ทำให้สามารถแสดงคุณสมบัติของเราได้เต็มที่ และมีโอกาสได้งานที่เร็วขึ้น กว่าวิธีอื่นๆ ซึ่งสามารถใช้บริการของกรมการจัดหางานได้ทั่วประเทศ โดยในกรุงเทพฯ มีที่ส่วนกลาง E-Job Center และ ๑๐ เขตพื้นที่บริการ ส่วนต่างจังหวัดติดต่อได้ที่สำนักงานจัดหางานจังหวัดทั่วประเทศ

๔) หน่วยจัดหางานของมหาวิทยาลัย

ปัจจุบันนี้แทบทุกมหาวิทยาลัย จะมีหน่วยงานจัดหางานที่สังกัดอยู่ในกองกิจการนิสิตนักศึกษา ซึ่งหน่วยงานที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวกลางหาแหล่งงานให้นิสิต นักศึกษาทั้ง ในระหว่างฤดูร้อน และเมื่อสำเร็จการศึกษา เพราะถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งที่มหาวิทยาลัยพึงกระทำและเป็นไปตามข้อกำหนดของการประกันคุณภาพการศึกษาด้วย

๕) สำนักงาน ก.พ.

สำหรับท่านที่มุ่งเข้ามาว่าจะเป็นข้าราชการ ซึ่งสามารถติดตามได้จากข่าวสารที่มีการประกาศทางเว็บไซต์ของสำนักงาน

๖) ถ้ามจากญาติสนิทมิตรสหาย

เราต้องประกาศ บอกกล่าวให้พี่น้อง ญาติมิตรเพื่อนพ้อง ครูบาอาจารย์ หรือผู้ที่เรานับถือ รู้จักมักคุ้น ให้ทุกคนรู้ให้ทั่วไประบบการศึกษาแล้วและอยู่ในระหว่างการหางานทำ ถ้าเขารู้ว่าที่ไหนกำลังเปิดรับสมัคร เขาก็จะได้แจ้ง แนะนำให้เราทราบโดยทันที

๗) WALK IN

WALK IN คือ การเข้าไปสมัครงานในองค์กรที่เราสนใจโดยตรง โดยไม่สนใจว่าองค์กรนั้นจะเปิดรับพนักงานหรือไม่ วิธีการนี้อาจเป็นทางเลือกที่ใช้ได้ในบางโอกาส ในกรณีที่เรามีความต้องการทำงานในองค์กรนั้นจริง ๆ เพราะเราองค์กรนั้นมีชื่อเสียง มีความมั่นคง สวัสดิการดี และเรามีโอกาสเลือกงานได้มากกว่าคนอื่น เพราะไม่เดือดร้อนเรื่องเงิน แต่ก็มีข้อเสียที่ว่าใบสมัครของเราอาจจะไม่ได้รับการพิจารณา ถ้าองค์กรนั้น ๆ มีนโยบายที่จะไม่รับคนในตำแหน่งที่เราสมัครทิ้งไว้เป็นเวลานาน แต่ก็มีข้อดีคือ ถ้าเราได้รับคัดเลือกให้มาสอบข้อเขียนและสัมภาษณ์งาน แล้วผ่านการพิจารณา เราก็จะ

ได้ทำงานในตำแหน่งและองค์กรที่เราต้องการจริง ๆ แต่การ WALK IN นี้ในความเป็นจริงอาจเป็นทางเลือกที่ไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก

๔. ศึกษาการเขียนเอกสารประวัติย่อ เช่น Resume, จดหมายสมัครงาน, การเขียนใบสมัคร (Job Application)

การศึกษาเรื่องการเขียนประวัติย่อ หรือ เรซูเม่ (Resume) หรือ ซี.วี. (Curriculum Vitae or C.V.)^๗ การเขียนจดหมายสมัครงานหรือใบสมัครงาน เป็นสิ่งที่สำคัญมากของผู้สมัครงาน เพราะ เรซูเม่คือใบเบิกทางใบแรกให้ผู้สมัครงานได้มีโอกาสโชว์ความสามารถ โชว์บุคลิกภาพ หน้าตา ต่อนายจ้าง เมื่อผู้สมัครงานค้นหางานที่ต้องการสมัครแล้วผู้สมัครงานจะต้องส่ง เรซูเม่ หรือประวัติย่อให้นายจ้างพิจารณา ยิ่ง เรซูเม่ เขียนดีมากแค่ไหนนายจ้างก็จะยิ่งเห็นความสามารถของคุณมากเท่านั้นและโอกาสในการได้งานของคุณก็จะมากขึ้นด้วย เข้าทำนองที่ว่า “เรซูเม่ ดี มีชัยไปกว่าครึ่ง”

เรซูเม่ ในยุคปัจจุบัน ไม่ได้อยู่ในรูปแบบกระดาษเพียงอย่างเดียวอีกต่อไป แต่ผู้สมัครงานสามารถสร้าง เรซูเม่ ที่มีรูปแบบครบถ้วนสมบูรณ์ ได้โดยการสร้างผ่านระบบของเว็บไซต์และนอกจากการเขียน เรซูเม่ แบบทั่วไปแล้ว ผู้สมัครงานยังสามารถแนบตัวอย่างผลงานหรือประสบการณ์ทำงานในรูปแบบทางเว็บไซต์ต่าง ๆ อีกทั้งยังสามารถสร้างวิดีโอเรซูเม่ เพื่อเพิ่มโอกาสในการได้งานอีกด้วย

๕. การเรียนรู้เทคนิคการให้สัมภาษณ์ (Interview)

เรื่องที่สำคัญมากกับผู้สมัครงาน คือ การเตรียมตัวให้พร้อมกับการสัมภาษณ์งาน เมื่อ เรซูเม่ที่สามารถดึงดูดนายจ้างให้เรียกไปสัมภาษณ์งานแล้ว อย่าลืมนสร้างประทับใจแรกพบให้กับนายจ้างด้วยการเตรียมพร้อมการสัมภาษณ์งานให้ดี ผู้สมัครงานควรจะเรียนรู้ตั้งแต่เรื่องการแต่งกายไปสัมภาษณ์งาน การเตรียมตอบคำถามสัมภาษณ์งาน มารยาทในห้องสัมภาษณ์งาน และมารยาทภายหลังการสัมภาษณ์งาน เราจะต้องสร้างคุณค่าของเราให้ปรากฏในสายตาของผู้อื่น (Perceived Value)^๘

^๗ Resume (เรซูเม่) หมายถึง เอกสารสมัครงานอีกแบบหนึ่งนั้นจะใช้แพร่หลายในประเทศสหรัฐอเมริกา ในการเขียน CV เราจะต้องใส่ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับประวัติการศึกษาและการทำงานต่างๆ รวมถึงงานเขียน งานวิจัย งานจิตอาสา กิจกรรม เกียรติคุณหรือรางวัลต่างๆ เป็นเอกสารที่มักใช้กันเวลาสมัครขอทุนการศึกษาหรือวิจัยจากหน่วยงานรัฐ หรือสมัครงานที่เกี่ยวข้องกับการสอนหรือวิชาการ

CV (ซีวี) ย่อมาจาก Curriculum vitae หมายถึง ประวัติส่วนตัวโดยสังเขป CV เป็นเอกสารสมัครงานที่ใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก โดยเฉพาะหลายประเทศในภูมิภาคยุโรป เอเชียและตะวันออกกลาง อาจมีรูปแบบแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศแต่เนื้อหาหรือใจความสำคัญยังคงเหมือนกัน

^๘ รำพรรณ รักศรีอักษร แปล, Joe Cgang and Bryan Yao, ๓ ปีข้างหน้า คุณจะยังมีงานทำหรือไม่, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อัมรินทร์ฮาวทู, ๒๕๕๙), หน้า ๔๙.

ที่ทำการสัมภาษณ์ให้ได้ ซึ่งจะได้รับกรยอมรับ และเป็นที่ต้องการขององค์กรมากกว่าแค่การสร้างภาพลักษณ์ ภายนอกเท่านั้น

ในการสัมภาษณ์งานนั้น ผู้สมัครงานจะต้องโน้มน้าวให้เห็นว่าตนเองจะเป็นฟันเฟืองตัวหนึ่งขององค์กรที่จะหล่อหลอมประสิทธิภาพที่มีอยู่ สามารถสร้างทีมเวิร์คในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างสร้างสรรค์ เพราะในยุคปัจจุบันทีมเวิร์คมีความสำคัญมากกว่าปัจเจก^๙

กลยุทธ์การเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการเอง (New Entrepreneur)

ถึงแม้ว่า บัณฑิตผู้จบใหม่มีความหวังที่จะได้งานทำในองค์กรต่าง ๆ ตามที่ตัวเองคาดหวังไว้แล้ว แต่ในโลกแห่งความเป็นจริงนั้น ก็มีผู้คนจำนวนมากที่ไม่ได้ทำงานตรงกับสายงานที่ตนเองได้เรียนมา แต่ก็มีผู้สำเร็จอีกมากมายในการประกอบกิจการเป็นของตนเอง ซึ่งในที่นี้ผู้เขียนก็ต้องการให้บัณฑิตผู้จบใหม่ได้ใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพอีกรูปแบบหนึ่งคือการเป็นผู้ประกอบการเอง โดยเสนอแนวทางไว้สำหรับผู้ที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ (New Entrepreneur) ไว้ ๓ ขั้นตอน คือ

๑. การเตรียมตัวเป็นผู้ประกอบการ

เมื่อจบการศึกษาแล้วในระหว่างการทำงานนั้น เราสามารถศึกษาการเป็นผู้ประกอบการใหม่จากการศึกษาตัวอย่างของผู้ประกอบที่ประสบผลสำเร็จ “อายุน้อยร้อยล้าน” หรือนักธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้ฝึกหัดเป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ได้ โดยศึกษาอบรม เข้าร่วมสัมมนา เพื่อเรียนรู้การประกอบพื้นฐานทางธุรกิจเบื้องต้น การค้นหาความชอบหรือความสนใจ ของตนเอง มีองค์ความรู้ มีทักษะการประกอบธุรกิจต่าง ๆ อยู่บ้าง การศึกษาด้านปัจจัยการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นวัตถุดิบ แหล่งผลิต การจำหน่าย คู่แข่ง และความต้องการของตลาด อีกทั้งความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกิดจากการลงทุน ควรลงทุนแต่น้อย ๆ แล้วค่อยขยายขึ้นตามคุณภาพของการประกอบธุรกิจ

๒. การศึกษาทิศทางความต้องการของตลาด

เรื่องการตลาดถือว่าเป็นหัวใจที่สำคัญในการทำธุรกิจ หากเรามีสินค้าแล้ว แต่ไม่มีที่จำหน่ายหรือขายสินค้าไม่ได้ ก็มีโอกาเสี่ยงต่อการขาดทุน การศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้บริโภค การจำหน่ายสินค้า ส่วนแบ่งการตลาด ถือว่ามีความจำเป็น ดังนั้นควรเริ่มแต่น้อยเพื่อเป็นการลองผิดลองถูกในการประกอบธุรกิจของนักธุรกิจหน้าใหม่อาจเริ่มต้นจากการซื้อมาขายไป เพื่อลดความเสี่ยงก่อนก็ได้ ซึ่งสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับนักธุรกิจหน้าใหม่ในการบริหารการตลาด คือการฝึกฝนธุรกิจตามโมเดล BMC หรือ

^๙ ถนนศักดิ์ จิรายุสวดี, บริหารคน บริหารงาน สไตล์ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท คอนเซ็ปท์พรินท์ จำกัด, ๒๕๕๔), หน้า ๑๔๙-๑๕๐.

Business Model Canvas^{๑๐} ถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับนักธุรกิจหน้าใหม่ที่ควรถือเป็นคู่มือในการบริหารธุรกิจของตัวเอง

๓. การบริหารกิจการของนักธุรกิจหน้าใหม่

ก่อนการเป็นนักธุรกิจมืออาชีพ ล้วนต่างผ่านการเป็นนักธุรกิจหน้าใหม่มาแล้วทั้งสิ้น และก่อนการเป็นนักธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จก็เคยเป็นนักธุรกิจที่ล้มเหลวมาก่อนทั้งนั้น ดังนั้น การล้มแล้วลุกขึ้นใหม่ แม้จะกี่ครั้งก็ตาม ก็คือประสบการณ์ที่จะทำให้เรามีความเข้มแข็ง เพราะทำให้เรามีประสบการณ์ในการเรียนรู้ และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น แม้ไม่ประสบความสำเร็จในวันนี้ ก็อาจประสบความสำเร็จในวันข้างหน้า หากแต่ล้มแล้วไม่ยอมลุกขึ้นคือความล้มเหลวที่ไร้คุณค่า แต่หากไม่อ่อนแอและย่อท้อเสียแล้ว ทัศนคติที่จบใหม่ในวันนี้ อาจเป็นผู้ที่ยิ่งใหญ่ในอนาคตก็เป็นได้

บทสรุป

“ความสำเร็จ ย่อมเกิดจากความพยายามเสมอ” คำนี้ เป็นสิ่งที่ควรพรั้มเตือนเราอยู่เสมอให้มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ และมีกำลังใจในการทำงานทำ ไม่ว่าจะป็นงานราชการซึ่งไม่ว่าหน่วยงานใด ๆ ที่จะมีการเปิดสอบ และตำแหน่งมีอยู่อย่างจำกัด แต่ผู้เข้าสอบแข่งขันมีจำนวนมาก สอบสองครั้งสามครั้งแล้วไม่ได้ทำให้เกิดความท้อแท้ อาจทำให้เลิกสอบได้ หากใจไม่เข้มแข็งพอ หรือแม้แต่งงานเอกชนที่ต้องสัมภาษณ์ผ่านบริษัทแล้วบริษัทเล่า ก็ต้องขวนขวาย และพยายามจนกว่าจะสำเร็จ ซึ่งไม่มีใครที่ได้เข้าทำงานโดยปราศจากการสอบแข่งขัน ไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม

นอกจากการเตรียมความพร้อมของตัวเองตามที่ได้เสนอไว้ในเบื้องต้นแล้ว การมีกัลยาณมิตรที่ดีก็มีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือให้เรามีโอกาสในการทำงานทำได้ง่ายขึ้น ดังนั้นไม่ควรปิดตัวเอง มีการพูดคุยติดต่อกับ ญาติ ๆ เพื่อน ๆ ครูบาอาจารย์ ผู้หลักผู้ใหญ่ที่เรารู้จัก และให้การนับถือ ก็มีส่วนสำคัญยิ่งในการแนะนำตำแหน่งงานให้ ผู้ใหญ่คอยจูง เพื่อนฝูงคอยพา อาจารย์คอยแนะนำ ที่สำคัญญาติคอยช่วยเหลือ ก็จะทำให้เราประสบผลสำเร็จในการทำงานทำได้อีกทางหนึ่งเหมือนกัน ซึ่งการจะทำตน

^{๑๐} Business Model Canvas เป็นเครื่องมือใหม่สำหรับผู้ประกอบการที่กำลังคิดจะ “ลงทุน” เริ่มต้นธุรกิจหรือปรับปรุงธุรกิจเดิมให้เติบโตมากยิ่งขึ้น ก่อนจะเริ่มต้นธุรกิจที่ดี ควรมี Business Model Canvas ที่ชัดเจนเพื่อลดความเสี่ยงในการทำธุรกิจ ทำให้รู้และเข้าใจภาพรวมของธุรกิจได้มากขึ้น

ฟังก์ชันการประเมินธุรกิจของ Business Model Canvas มีอยู่ 9 อย่างคือ 1. Value Propositions คุณค่าของธุรกิจเรา 2. Customer Segment ลูกค้าของเราเป็นคนแบบไหน 3. Customer Relationships การสร้างสายสัมพันธ์กับลูกค้า 4. Channels ช่องทางการเข้าถึง 5. Key Activities สิ่งที่ต้องทำเพื่อขับเคลื่อนธุรกิจนี้ 6. Key Partners พาร์ทเนอร์หลักของเรา 7. Key Resource ทรัพยากรที่จำเป็นของบริษัท 8. Cost Structure ค่าใช้จ่ายหลักของธุรกิจคืออะไร 9. Revenue Streams รายได้ของเรามีอะไรบ้าง

ให้เป็นที่รักของกัลยาณมิตรเหล่านั้นก็คือคนที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และความกตัญญูทศเวท อันเป็นอัตตลักษณ์ พิเศษของนิสิตที่จบจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่ครูบาอาจารย์ ได้ปลูกฝังพร่ำสอนนั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

- จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนองตอบความต้องการขององค์กร. **วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์** ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๙, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.
- จำพรรณ รักศรีอักษร แปล, Joe Cgang and Bryan Yao. **๓ ปีข้างหน้า คุณจะมีงานทำหรือไม่.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อัมรินทร์ฮาวทู, ๒๕๕๙.
- ธีรศักดิ์ สงวนมานะศักดิ์ ผู้จัดการแผนกสรรหาและว่าจ้าง บริษัท เวสเทิร์นดิจิทัล (ประเทศไทย) จำกัด หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, **มหาวิทยาลัยยุคใหม่ต้องปั้นคนให้ทันโลก.** [ออนไลน์], (แหล่งที่มา): <https://www.thairath.co.th/content/1143425> [๕ ธันวาคม ๒๕๖๐].
- ejobonline.com, New Opportunity, **การเตรียมความพร้อมในการสมัครงาน.** [ออนไลน์], (แหล่งที่มา) : <http://www.ejobonline.com/article/howtoreadytoapplyjob.php>
- AEC Job listing, By AEC Enlist, **การเตรียมความพร้อมในการ สมัครงาน** [ออนไลน์], (แหล่งที่มา): <https://www.aecjoblisting.com/advice>

